

FIȘA DISCIPLINEI
Standarde arhivistice internaționale/International archival standards
 Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie si Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie și Arheologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Arhivistică
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Standarde arhivistice internaționale				Codul disciplinei		HLR14016
2.2. Titularul activităților de curs			Lect. dr. Lucian Turcu					
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. dr. Lucian Turcu					
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					7
Examinări					4
Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				60	
3.8. Total ore pe semestru				42	
3.9. Numărul de credite				2	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu videoproiector

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	În urma parcurgerii disciplinei, studentul va fi capabil să: CP1. Aplice principiile, structura și cerințele standardelor arhivistice internaționale (ISAD(G), ISAAR(CPF), ISDF, ISDIAH, RiC) în procesele de descriere și evidență a documentelor de arhivă. CP2. Utilizeze metode și instrumente informatice conforme cu standardele internaționale pentru organizarea, gestionarea și valorificarea arhivelor tradiționale și digitale. CP3. Elaboreze instrumente de lucru (inventare, ghiduri, baze de date, fișe descriptive) adaptate cerințelor de interoperabilitate și acces internațional. CP4. Evalueze conformitatea practicilor arhivistice instituționale cu standardele internaționale și propună măsuri de îmbunătățire a acestora. CP5. Analizeze comparativ modelele și experiențele de implementare a standardelor în diverse sisteme arhivistice naționale și internaționale. CP6. Argumenteze, pe baze teoretice și practice, importanța standardizării pentru dezvoltarea infrastructurilor informaționale și a cooperării arhivistice globale.
Competențe transversale	În urma parcurgerii disciplinei, studentul va demonstra capacitatea de a: CT1. Lucra eficient individual și în echipă în proiecte de implementare sau actualizare a standardelor arhivistice, asumându-și roluri și responsabilități profesionale clare. CT2. Comunica în mod clar, concis și argumentat, în contexte profesionale naționale și internaționale, utilizând terminologia specifică arhivisticii și a științei informației. CT3. Utiliza resurse digitale, baze de date și instrumente TIC pentru documentare, cercetare și valorificarea patrimoniului arhivistic în conformitate cu standardele internaționale. CT4. Manifesta rigoare, integritate profesională și respect față de normele etice privind gestionarea și diseminarea informațiilor arhivistice. CT5. Dezvolta o atitudine proactivă și reflexivă față de schimbările tehnologice și metodologice din domeniul arhivisticii contemporane.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	La finalul disciplinei, studentul va demonstra că: - Cunoaște principalele standarde arhivistice internaționale elaborate de Consiliul Internațional al Arhivelor (ICA) și alte organisme relevante (ISAD(G), ISAAR(CPF), ISDF, ISDIAH, RiC – Records in Contexts etc.). - Înțelege principiile și structura acestor standarde, rolul lor în asigurarea interoperabilității și coerenței descrierii arhivistice la nivel global. - Cunoaște corelațiile dintre standardele arhivistice și cele din domenii conexe (biblioteconomie, muzeologie, managementul documentelor, metadata digitale). - Înțelege impactul standardizării asupra gestionării fondurilor arhivistice fizice și digitale, inclusiv în mediul electronic. - Cunoaște cadrul normativ și metodologic privind implementarea standardelor internaționale în sistemele arhivistice naționale.
Aptitudini	La finalul disciplinei, studentul va fi capabil să: - Aplice corect principiile și structura standardelor internaționale în procesul de descriere arhivistică a fondurilor și colecțiilor documentare. - Elaboreze instrumente de evidență și descriere (inventare, ghiduri, fișe de fond, baze de date) conform cerințelor ISAD(G) și ISAAR(CPF). - Analizeze și compare diferite modele de implementare a standardelor în arhivele naționale și instituționale. - Utilizeze aplicații informatice și sisteme de management arhivistic care respectă standardele internaționale de metadata. - Propună soluții de adaptare a standardelor la contextul arhivistic românesc și la noile tendințe ale arhivisticii digitale. - Comunice în mod profesionist, în scris și oral, aspecte legate de aplicarea standardelor, utilizând terminologia specifică domeniului.

Responsabilități și autonomie	La finalul disciplinei, studentul va demonstra capacitatea de a:
	1. Lucra autonom și responsabil în procesele de implementare și verificare a conformității standardelor arhivistice. 2. Evalua critic relevanța și aplicabilitatea standardelor internaționale în raport cu nevoile instituționale și naționale. 3. Manifesta rigoare metodologică, atenție la detalii și consecvență în respectarea principiilor de descriere și evidență arhivistică. 4. Colabora în echipe interdisciplinare pentru dezvoltarea de proiecte și baze de date arhivistice conforme cu standardele internaționale. 5. Asuma responsabilitatea perfecționării continue și a actualizării cunoștințelor în raport cu evoluțiile internaționale din domeniul arhivisticii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Scopul general al disciplinei „Standarde arhivistice internaționale” este de a forma la studenți o înțelegere aprofundată a principiilor, normelor și metodologiilor utilizate la nivel internațional pentru descrierea, evidența și valorificarea documentelor de arhivă, dezvoltând capacitatea acestora de a aplica standardele arhivistice în practică, în conformitate cu cerințele de interoperabilitate și cooperare profesională globală.
7.2 Obiectivele specifice	La finalul cursului, studentul va fi capabil să: Explice conceptele fundamentale și rolul standardizării în domeniul arhivistic, în contextul evoluției internaționale a profesiei. Identifice principalele standarde arhivistice elaborate de Consiliul Internațional al Arhivelor (ISAD(G), ISAAR(CPF), ISDF, ISDIAH, Records in Contexts – RiC) și să înțeleagă structura și interdependența lor. Aplice principiile și regulile de descriere prevăzute în aceste standarde în activitățile de organizare și evidență a fondurilor arhivistice. Analizeze comparativ modelele de implementare a standardelor în diferite sisteme arhivistice naționale și internaționale. Elaboreze instrumente de descriere arhivistică (inventare, ghiduri, fișe de fond, baze de date) conforme cu cerințele standardelor internaționale. Evalueze gradul de compatibilitate și interoperabilitate al sistemelor arhivistice digitale cu standardele internaționale de metadate. Argumenteze importanța respectării standardelor pentru garantarea accesului, transparenței și valorificării patrimoniului arhivistic global. Dezvolte o atitudine responsabilă și etică față de utilizarea și adaptarea standardelor internaționale la contextul arhivistic românesc.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Introducere în problematica standardizării în arhivistică - Conceptul de standard; necesitatea standardizării în domeniul arhivistic; organisme internaționale implicate (Consiliul Internațional al Arhivelor – ICA, ISO, UNESCO). - Evoluția istorică a standardizării în arhivistică.	Prelegere	
Cadrul instituțional și normativ al standardelor arhivistice internaționale - Rolul ICA și al Comitetului pentru descriere arhivistică (ICA/CBPS). - Standardele ISO relevante pentru arhivistică și gestionarea informației.	Prelegere	
Standardul ISAD(G) – Principii generale	Prelegere	

- Contextul elaborării; structura standardului; nivelurile de descriere; regulile de aplicare. - Noțiunea de unitate arhivistică și de context de creare.		
Aplicarea standardului ISAD(G) în descrierea arhivistică Exemple practice; analiza câmpurilor de descriere; redactarea fișelor descriptive; adaptarea la fondurile naționale.	Prelegere	
Standardul ISAAR(CPF) – Autorități de descriere - Descrierea creatorilor de arhivă (persoane, familii, instituții); structură și câmpuri; relațiile dintre entități. - Legătura dintre ISAD(G) și ISAAR(CPF).	Prelegere	
Standardul ISDF – Funcții și activități - Descrierea funcțiilor și rolul lor în sistemele arhivistice. - Integrarea ISDF în sistemul general de descriere contextuală.	Prelegere	
Standardul ISDIAH – Instituții care dețin arhive - Obiective, structură și aplicabilitate; conexiunea cu ISAD(G) și ISAAR(CPF). - Descrierea instituțională și rețelele arhivistice.	Prelegere	
Integrarea standardelor ISAD(G), ISAAR(CPF), ISDF și ISDIAH într-un sistem unitar - Modelul conceptual integrat al descrierii arhivistice. - Relațiile dintre entități și interoperabilitatea datelor.	Prelegere	
Records in Contexts (RiC) – Noul model conceptual pentru descrierea arhivistică - Geneza proiectului RiC; de la standarde la ontologie. - Structura RiC-CM și RiC-O; provocări și oportunități în era digitală.	Prelegere	
Standardele ISO și metadatele arhivistice - ISO 15489 (Records Management), ISO 23081 (Metadata for records), ISO 30300 (Management Systems for Records). - Legătura dintre standardele ISO și standardele ICA.	Prelegere	
Implementarea standardelor arhivistice în sistemele digitale - Sisteme informatice arhivistice și metadate; modele de baze de date; arhivarea electronică. - Proiecte și platforme de referință (AtoM, ArchivesSpace, ICA-AtoM etc.)	Prelegere	
Experiențe internaționale de implementare a standardelor arhivistice - Modele de bune practici: Canada, Franța, Regatul Unit, Australia, SUA. - Lecții învățate și adaptări la contextul național.	Prelegere	

Standardele arhivistice în România - Implementarea ISAD(G) și ISAAR(CPF) în rețeaua Arhivelor Naționale ale României. - Norme interne și proiecte de armonizare cu cerințele internaționale.	Prelegere	
Tendințe actuale și viitoare în standardizarea arhivistică - Standardizare și inteligență artificială; interoperabilitate semantică; open data și acces global la patrimoniul arhivistic. - Recapitulare, sinteză și studii de caz.	Prelegere	
Bibliografie 1. International Council on Archives (ICA) – <i>ISAD(G): General International Standard Archival Description (Second Edition)</i> , Ottawa, 2000. 2. ICA – ISAAR (CPF): International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families (Second Edition), Paris, 2004. 3. ICA – ISDF: International Standard for Describing Functions, Paris, 2007. 4. ICA – ISDIAH: International Standard for Describing Institutions with Archival Holdings, Paris, 2008. 5. ICA Experts Group on Archival Description (EGAD) – <i>Records in Contexts – Conceptual Model (RiC-CM, version 0.2)</i>, 2016; <i>Records in Contexts Ontology (RiC-O)</i>, 2021. 6. ISO 15489-1:2016 – <i>Information and Documentation – Records Management – Concepts and Principles</i>. 7. ISO 23081-1:2017 – <i>Information and Documentation – Metadata for Records – Principles</i>. 8. ISO 30300:2020 – <i>Management Systems for Records – Fundamentals and Vocabulary</i>. 		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Tema: Rolul și necesitatea standardizării în arhivistică - Discuție: Ce înseamnă un standard? Exemple din arhivistică și domenii conexe. - Studiu de caz: impactul lipsei standardizării în evidența arhivistică. - Exercițiu: identificarea diferențelor dintre standardele arhivistice și normele interne ale unei instituții.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Organismele internaționale și cadrul normativ al standardelor arhivistice - ICA, ISO, UNESCO – roluri și documente de referință. - Analiză de text: introducerea standardului ISAD(G) – scop și obiective.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: ISAD(G) – Principii și structură - Exercițiu: completarea unui model de fișă descriptivă conform ISAD(G). - Studiu de caz: descrierea unui fond arhivistic local.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Aplicarea practică a standardului ISAD(G) - Lucru pe grupe: descrierea unui fond arhivistic ficțional (documente administrative, fotografii, corespondență). - Evaluarea calității descrierii: criterii de coerență și exhaustivitate.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Standardul ISAAR(CPF) – descrierea creatorilor de arhivă - Exercițiu: completarea unui formular ISAAR(CPF) pentru o instituție și o persoană istorică. - Discuție: relația dintre creator și document.	Discuții, analiză, argumentare	

Tema: Descrierea funcțiilor conform ISDF • Aplicare practică: identificarea funcțiilor unui organism public și redactarea fișei conform ISDF. • Analiză critică: importanța descrierii funcțiilor pentru contextualizare.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Standardul ISDIAH – instituții cu fonduri arhivistice • Exercițiu: descrierea unei instituții arhivistice românești. • Dezbateri: limite și provocări în descrierea instituțională.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Integrarea standardelor ICA într-un sistem unitar de descriere • Exercițiu: realizarea unei scheme relaționale între ISAD(G), ISAAR(CPF), ISDF și ISDIAH. • Discuție: ce presupune interoperabilitatea arhivistică?	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Records in Contexts (RiC) – noua paradigmă a descrierii arhivistice • Analiză: diferențe între abordarea RiC și cea clasică (ISAD/ISAAR). • Exercițiu: identificarea entităților și relațiilor într-un set de documente.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Standardele ISO pentru managementul documentelor și metadate • Exercițiu: identificarea câmpurilor de metadate relevante dintr-un fișier digital (PDF, imagine, email). • Discuție: ISO 15489 vs. ISAD(G) – complementaritate.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Implementarea standardelor în sisteme informatice arhivistice • Demonstrație: platforme de descriere (ICA-AtoM, ArchivesSpace). • Exercițiu: introducerea unei descrieri ISAD(G) într-un sistem informatic.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Studii de caz internaționale • Analiză: modul de aplicare a standardelor în Canada, Franța și Australia. • Discuție: cum pot fi adaptate aceste modele în România?	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Situația implementării standardelor arhivistice în România • Studiu de caz: Arhivele Naționale ale României și utilizarea ISAD(G). • Discuție: obstacole și soluții în armonizarea standardelor.	Discuții, analiză, argumentare	
Tema: Evaluare finală și sinteză • Prezentarea proiectelor de seminar (descriere completă conform standardelor). • Discuție de încheiere: direcții viitoare ale standardizării în arhivistică și impactul tehnologiilor emergente.	Discuții, analiză, argumentare	
Bibliografie Duranti, Luciana – <i>Diplomatics: New Uses for an Old Science</i> , Society of American Archivists, 1998. Gilliland, Anne J. – <i>Conceptualizing 21st-Century Archives</i> , Society of American Archivists, 2014.		

Ketelaar, Eric – *Archives as Spaces of Memory*, Archival Science, 2001.
 Popovici, Bogdan Florin; Constantinescu, Maria; Filipescu, Diana; Tănase, Cristina, *Norme metodologice privind aplicarea legii arhivelor*, s.n., s.l., s.a.
 Walch, Victoria Irons – *Standards for Archival Description: A Handbook*, Society of American Archivists, 1994.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina răspunde cerințelor formulate de **Consiliul Internațional al Arhivelor (ICA)** și de **asociațiile profesionale naționale și europene**, asigurând compatibilitatea formării academice cu tendințele actuale de standardizare și interoperabilitate în descrierea arhivistică.
- Conținuturile disciplinei sunt corelate cu exigențele **Arhivelor Naționale ale României**, ale **arhivelor universitare, muzeale și administrative**, care solicită personal capabil să aplice standardele ISAD(G), ISAAR(CPF), ISDF, ISDIAH și Records in Contexts (RiC) în activitățile curente de evidență, digitizare și acces la documente.
- În contextul arhivării electronice și al gestionării bazelor de date arhivistice, disciplina oferă competențe practice cerute de angajatori (arhive, biblioteci, centre de documentare, companii IT din domeniul patrimoniului digital), în special privind aplicarea standardelor internaționale și a metadatelor conforme ISO.
- Conținuturile cursului reflectă direcțiile actuale de cercetare în arhivistică (modelul **Records in Contexts – RiC**, metadata semantice, descriere contextuală), promovate de grupurile de experți ICA-EGAD și de universitățile de profil, contribuind la formarea unei gândiri critice și inovatoare.
- Disciplina facilitează recunoașterea competențelor arhivistice în plan european, în acord cu **Cadrul European al Calificărilor (EQF)** și cu cerințele asociațiilor profesionale (ex. **European Archives Group, ICA Section of Professional Associations**), contribuind la integrarea absolvenților pe piața muncii și în rețelele profesionale internaționale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor specifice disciplinei și capacitatea de prezentare sub formă orală	Examen oral	50%
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a analiza și aplica noțiunile însușite în practica arhivistică	Discuții, prezentarea lucrărilor de seminar	50%
10.6 Standard minim de performanță			
• Obținerea (minimum) a notei 5 ca medie între nota la curs și cea la seminar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

Data completării:
15. 09. 2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
22. 09. 2025

Semnătura directorului de departament